

İttihad-ı Muhammedî Cemiyetine iki maksatla girdim

İşittim: İttihad-ı Muhammedî (a.s.m.) namıyla bir cemiyet teşekkül etmiş. Nihayet derece-de korktum ki; bu ism-i mübarekin altında bazılarının bir yanlış hareketi meydana gelsin. Sonra işittim: Bu ism-i mübareki bazı mübarek zevat- Süheyl Paşa ve Şeyh Sadık gibi zatlar- daha basit ve sırf ibadete ve Sünnet-i Seniye tebaiyete nakletmişler. Ve o siyasî cemiyetten kat'ı alaka ettiler. Siyasete karışmayacaklar. Lakin tekrar korktum, dedim: Bu isim umumun hakkıdır, tahsis ve tahdit kabul etmez. Ben nasıl ki, dindar müteaddit cemiyete bir cihetle mensubum. Zira, maksatlarını bir gördüm. Kezalik, o ism-i mübareke intisap ettim İki maksad-ı azîm için:

Birincisi: O ismi tahdit ve tahsisten halas etmek ve umum mü'minlere şümulünü ilan etmek. Ta ki, tefrika düşmesin ve evham çıkmazın.

İkincisi: Bu geçen musîbet-i azîmeye sebebiyet veren fırkaların iftirakının, Tevhid ile önüne set olmaktı. Vaesefa ki, zaman fırsat vermedi. Sel geldi, beni de yıktı. Hem derdim: Bir yangın olsa, bir parçasını söndüreceğim. Fakat hocalık elbisem de yandı. Ve uhdesinden gele-mediğim bir yalancı şöhret de maalmemnuniye ref' oldu.

Divan-ı Harb-i Örfî, ss. 27-30.